

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

ČETVRTO ODJELJENJE

ODLUKA

Aplikacija br. 28251/18
Husein ŠARGANOVIĆ protiv Bosne i Hercegovine
i 19 drugih aplikacija
(vidi priloženi spisak)

Evropski sud za ljudska prava (Četvrti odjeljenje), zasjedajući dana 9. novembra 2020. godine kao vijeće u sastavu:

Yonko Grozev, *predsjednik*,
Tim Eicke,
Faris Vehabović,
Iulia Antoanella Motoc,
Armen Harutyunyan,
Pere Pastor Vilanova,
Jolien Schukking, *sudije*, i
Andrea Tamietti, *registrar Odjeljenja*,
povodom navedenih aplikacija podnesenih različitim datuma navedenih u tabeli koja se nalazi u dodatku,
uzimajući u obzir izjašnjenja koja su dostavile stranke,
nakon vijećanja, odlučio je kako slijedi:

ČINJENICE

- Spisak aplikanata nalazi se u dodatku. Svi su državlјani Bosne i Hercegovine. Zastupala ih je gđa H. Kapetan, advokat iz Travnika.
- Vladu Bosne i Hercegovine (u daljem u tekstu: „vlada“) predstavljaо je je g. M. Lučić, ministar za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine.

ODLUKA ŠARGANOVIĆ PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE I DRUGE APLIKACIJE

A. Okolnosti slučaja

3. Činjenice ovog predmeta, kako su ih navele stranke, mogu se sažeti na sljedeći način.

4. U predmetno vrijeme aplikanti su bili, a većina ih je još uvijek, državni službenici na platnom spisku Unsko-sanskog kantona¹. Između 2004. i 2014. godine dobili su domaće presude kojima se kantonu naređuje da im isplati različite iznose na ime neisplaćenih naknada u vezi sa radnim odnosom, zajedno sa zateznom kamatom i troškovima postupka. Zatim su donesena rješenja o izvršenju između 2007. i 2015. godine.

5. Između 2015. i 2017. godine aplikanti su dobili odluke Ustavnog suda kojima je utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju i kojima se Unsko-sanskom kantonu naređuje da preduzme potrebne mjere s ciljem osiguranja izvršenja svih domaćih presuda donesenih protiv tog kantona u razumnom roku.

6. Na dan posljednje informacije kojom Sud raspolaže (12. oktobar 2020. godine), nijedna presuda navedena u tački 4. ove odluke nije izvršena.

B. Relevantno domaće pravo i praksa

7. Relevantno domaće pravo i praksa u vezi s pitanjem neizvršavanja domaćih presuda protiv kantona navedeni su u *predmetu Muhović i drugi protiv Bosne i Hercegovine* ((odl.), Br. 40841/13 i još 12, tačke 7.-15. i 17., 8. oktobar 2020).

PRITUŽBE

8. Aplikanti se žale zbog neizvršavanja presuda protiv Unsko-sanskog kantona. Pozivaju se na član 6. stav 1. Konvencije i član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

PRAVO

9. Aplikanti se žale na neizvršenje presuda donesenih u njihovu korist. Relevantni dijelovi odredaba na koje se pozivaju glase:

¹ Bosna i Hercegovina se sastoji od dva entiteta (Federacija Bosne i Hercegovine i Republika Srpska) i distrikta (Distrikt Brčko). Federacija Bosne i Hercegovine sastoji se od deset kantona, uključujući Unsko-sanski kanton.

ODLUKA ŠARGANOVIĆ PROTIV BOSNE I HERZEGOVINE I DRUGE APLIKACIJE

Član 6. stav 1. Konvencije

„Prilikom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ... svako ima pravo na pravičan...postupak...pred...sudom..“

Član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

„Svaka fizička i pravna osoba ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen njegove imovine osim kada je to u javnom interesu i u skladu s uvjetima propisanim zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primjeni zakone koje smatra potrebnim kako bi regulirala korištenje imovine u skladu s općim interesom ili kako bi osigurala plaćanje poreza ili drugih doprinosa ili kazni.“

A. Spajanje aplikacija

10. S obzirom na njihov sličan predmet, Sud smatra primjerenim da naredi spajanje ovih aplikacija (pravilo 42. stav 1. Pravila Suda).

B. Navodi strana

11. Vlada je obavijestila Sud da je 28. februara 2020. godine Unsko-sanski kanton donio akcioni plan s ciljem osiguranja izvršenja svih domaćih presuda protiv tog kantona. Priložen je spisak od 11.793 neizvršenih presuda. U planu se navodi da je dug gotovo 175.000.000 konvertibilnih maraka (KM)² (gotovo 75% kantonalnog budžeta za 2020. godinu) i da će presude biti izvršene, hronološkim redoslijedom, do 2040. godine. Vlada tvrdi da je stvar na taj način riješena.

12. Takođe je iznijela prigovor o nedopuštenosti tvrdeći da aplikanti nisu postupali s razumnom ekspeditivnošću u smislu pravila o šestomjesečnom roku.

13. Aplikanti se nisu složili sa vladom. Oni su posebno tvrdili da je rok za izvršenje koji je odredio Unsko-sanski kanton nerazuman.

C. Ocjena Suda

14. Sud ponavlja da, iako državni organ ne može nedostatak sredstava navoditi kao opravdanje za neizvršenje presude (vidi *Burdov v. Rusija*, br. 59498/00, tačka 35., ESLJP 2002-III; *Teteriny protiv Rusije*, br. 11931/03, tačka 41., 30. juna 2005. i *Jeličić protiv Bosne i Hercegovine*, br. 41183/02,

² Konvertibilna marka koristi isti fiksni kurs prema euru koji ima njemačka marka (1 euro = 1,95583 konvertibilne marke)

ODLUKA ŠARGANOVIĆ PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE I DRUGE APLIKACIJE

tačke 39. i 42., ESLJP 2006 - XII), sistem postepenog izvršavanja pravosnažnih domaćih presuda može biti prihvaćen u izuzetnim okolnostima (vidi *Durić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 79867/12 i 5 drugih, tačka 30., 20. januara 2015.).

15. Sud je 2017. godine donio vodeće presude u vezi sa neizvršenjem presuda protiv Zeničko-dobojskog kantona i Srednjebosanskog kantona, utvrdivši povredu člana 6. stav 1. Konvencije i člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (vidi *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 68955/12 i 15 drugih, 14. novembra 2017. i *Spahić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, br. 20514/15 i 15 drugih, 14. novembra 2017.). Kasnije je slijedio isti pristup u predmetima koji se tiču neizvršenja presuda protiv Unsko-sanskog kantona (vidi, na primjer, *Vučetić i drugi protiv Bosne i Hercegovine* [Odbor], br. 25698/15 i 7 drugih, 9. maj 2019.).

16. S obzirom na broj sličnih predmeta, Sud je pozvao tuženu državu, u skladu sa članom 46. Konvencije (vidi *Kunić i drugi*, tačka 34., i *Spahić i drugi*, tačka 33., oba citirana gore), da riješi problem koji je doveo do utvrđivanja povrede tako što će osigurati realizaciju opštih mjera koje je u vezi s tim naredio Ustavni sud. U mnogim slučajevima koji se tiču neizvršenja domaćih presuda protiv Unsko-sanskog kantona, Ustavni sud je naredio ovom kantonu da preduzme potrebne mjere s ciljem osiguranja izvršenja svih domaćih presuda koje su protiv njega doneșene u razumnom roku (vidi tačku 5. ove odluke).

17. Vraćajući se na predmetni slučaj, Sud primjećuje da je Unsko-sanski kanton odredio rokove za izvršenje svih domaćih presuda donesenih protiv ovog kantona (vidi tačku 11. ove odluke). Obavezao se da će izvršiti sve (više od 11.000) presude, hronološkim redoslijedom, do 2040. godine. Sud je u predmetu koji se odnosi na neizvršavanje domaćih presuda protiv drugog kantona (vidi *Muhović i drugi protiv Bosne i Hercegovine* (odl.), br. 40841/13 i 12 drugih, tačke 30.-33., 15. septembar 2020.) smatrao da je duži vremenski rok izvršenja, gdje je kao krajnji rok određena 2041. godina, prihvatljiv, te da predstavlja realizaciju opštih mjera koje je Sud naznačio. Nema razloga za drugačiji pristup u ovom predmetu.

18. Prema tome, Sud zaključuje da je stvar riješena u smislu člana 37. stav 1. (b) Konvencije (ibid, stav 34.).

19. Iako nema sumnje da su aplikanti pretrpjeli određenu nematerijalnu štetu zbog dosadašnjih kašnjenja, Sud konstatuje da oni imaju pravo na značajan iznos zatezne kamate. S obzirom na činjenicu da je u Bosni i Hercegovini zakonska stopa zatezne kamate znatno viša od stope inflacije (ibid., tačka 17.), Sud se slaže s Ustavnim sudom da će ovo bar donekle predstavljati naknadu štete koju su pretrpjeli aplikanti (vidi šta je Ustavni sud

ODLUKA ŠARGANOVIĆ PROTIV BOSNE I HERZEGOVINE I DRUGE APLIKACIJE

utvrdio u vezi s tim u svojoj pilot-odluci od 12. marta 2019., citiranoj u *Muhović i drugi*, citirano u tački 14. ove odluke). Nadalje, Sud je zaključio u predmetima koji se tiču strukturnih problema na domaćem nivou da nije potrebno narediti da se odgovarajuća naknada odredi pojedinačno svim pogodenim osobama (vidi, posebno, *Suljagić protiv Bosne i Hercegovine*, br. 27912/02, tačka 64., 3. novembra 2009. godine, i *Ališić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Slovenije i Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije* [VV], br. 60642/08, tačka 149., ESLJP 2014). Zapravo, uloga Suda se, nakon što je država provela opšte mjere u skladu s Konvencijom, ne može pretvoriti u dosudivanje pojedinačnih novčanih naknada u ponavljajućim slučajevima koji proizilaze iz iste sistemske situacije (vidi *Zadrić protiv Bosne i Hercegovine* (odl.), br. 18804/04, 16. novembar 2010., i *Muhović i drugi*, ranije citirana odluka, tačka 35.).

20. S obzirom na navedeno, Sud nalazi da njegovo dalje ispitivanje predmetnih aplikacija više nije opravdano. Štaviše, u skladu sa članom 37. stav 1. *in fine*, ne nalazi nikakve posebne okolnosti u pogledu poštovanja ljudskih prava kako su definisane u Konvenciji i njenim protokolima koje zahtijevaju nastavak ispitivanja predmeta. Prema tome, aplikacije treba brisati sa liste predmeta Suda.

21. Međutim, ovaj zaključak ne dovodi u pitanje prerogativ Suda da, u skladu sa članom 37. stav 2., vrati ovaj ili bilo koji drugi sličan predmet na spisak predmeta ako okolnosti opravdavaju takav tok stvari (vidi *Muhović i drugi*, ranije citirana odluka, tačka 37).

22. S obzirom na navedeni zaključak, nije potrebno da Sud ispita prigovor o nedopuštenosti koji je iznijela vlada (vidi tačku 12. ove odluke).

Iz ovih razloga, Sud jednoglasno,

odlučuje da spoji aplikacije;

odlučuje da se aplikacije brišu sa liste predmeta.

Sastavljeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanim obliku 3. decembra 2020. godine.

Andrea Tamietti
Registrar

Yonko Grozev
Predsjednik

ODLUKA ŠARGANOVIĆ PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE I DRUGE APLIKACIJE

Dodatak

Br.	Aplikacija br.	Naziv predmeta	Podnesena dana	Aplikant Godina rođenja Mjesto prebivališta
1.	28251/18	Šarganović protiv Bosne i Hercegovine	30.05.2018.	Husein ŠARGANOVIĆ 1943. Bihać
2.	33184/18	Hadžić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Ervin HADŽIĆ 1974. Bihać
3.	33188/18	Muhamedagić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Aida MUHAMEDAGIĆ 1969. Bihać
4.	33198/18	Šantić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Marija ŠANTIĆ 1958. Bihać
5.	33214/18	Ćačulović protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Ljubica ĆAĆULOVIĆ 1947. Bihać
6.	33250/18	Kučković protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Bahra KUČKOVIĆ 1950. Bihać
7.	33254/18	Pašić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Belma PAŠIĆ 1974. Bihać
8.	33256/18	Janjičić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Katarina JANJIČIĆ 1958. Bihać
9.	33258/18	Cazinkić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Selma CAZINKIĆ 1974. Bihać
10.	33262/18	Studen protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Uroš STUDEN 1946. Bihać
11.	33391/18	Mašinović protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Hata MAŠINOVIĆ 1951. Bihać
12.	33398/18	Badić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Ljubica BADIĆ 1951. Cazin
13.	33401/18	Sitnić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Kerima SITNIĆ 1945. Bihać
14.	33408/18	Omanović protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Rasema OMANOVIĆ 1947. Cazin

ODLUKA ŠARGANOVIĆ PROTIV BOSNE I HERZEGOVINE I DRUGE APLIKACIJE

Br.	Aplikacija br.	Naziv predmeta	Podnesena dana	Aplikant Godina rođenja Mjesto prebivališta
15.	33413/18	Dervić protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Suvad DERVIĆ 1963. Bihać
16.	33421/18	Konjević protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Ivka KONJEVIĆ 1948. Bihać
17.	33427/18	Ćemalović protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Indira ĆEMALOVIĆ 1969. Bihać
18.	33431/18	Seder protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Enisa SEDER 1944. Cazin
19.	33438/18	Omanović protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Šemsa OMANOVIĆ 1948. Cazin
20.	33650/18	Ferizović protiv Bosne i Hercegovine	26.06.2018.	Naila FERIZOVIĆ 1943. Bihać